

לולב הגזול פרק שלישי סוכה

עין משפט
גר מצוה

לו.

כזולה. כשר: במקצתה. פסול דמנומר הוא: הני עולא בר חנינא. אביבך ולא חסר קאי דמכשר תנא דמתני' ואחא האי תנא למימר דאם מפולש הוא מלידו ללידו פסול בנקב כל שהוא אפילו של מחט ונקב שאינו מפולש ככאסר אס רבז כאסר פסול ואע"פ שלא חסר כלום כגון שתחב בו יתד עצה ומתני' בפחות מכאסר ובשאינו מפולש: **סימני טרפה.** שהזהמה נטרפה זה ולקמיה מפרש ליה: נקלף. סימני טרפה הוא דהיינו הגלודה: נסדק. דהיינו גרגרת שנסדק כולה שלא נשמיר זה חוליא למעלה וחוליא למטה: **ניקב.** כגון ניקב קרום של מוח: **ריאה שנשפכה קיסוין.** הצער שבתוך הקרום נימוח ונעשה כמים: **הא לא קיימי סימפונה טרפה.** אלמא לא סימני טרפה הוא: **הכא מאי.** אס נימוח וקיימי סימפונה דהיינו חדרי הרע שהגרעינין בתוכם: **סרוחי מפרסת.** נרקבת: **פוח סרוח.** מפרש לקמן: **כנוס.** בזומץ או בחרדל: **שלוך.** מנושל ביותר בצור ברותחין: **העשוי כמין כדור עגול.** כדור פלוט"א: **הפיוס.** שנים דבוקין יחד: **הבוסר.** קטן כפול הלצן: **גידלו בדפוס.** שעושה לו דפוס כשהוא קטן ונתנו בתוכו במחזור וגדל כמות הדפוס. **דפוס פורמ"א בלע"ז.** כל דבר העשוי לעשות למדתו דברים אחרים על גביו כמו מנעלות או בתוכו כעין שהיו עושין קדירות ללחם הבנים שיכניסו העיסה לתוך הקדרה והלחם נעשה בלורתה כגון אלו קרי דפוס: **מין בריה אחרת.** שאינו דומה לאתרוג כלל: **מאי לאו פוח מבחון.** שנפחתו ונרקב מבחון: **סרוח מצפניס.** וקליפתו קיימת כמין ריאה שנשפכה כקיתון: **לא טפה אע"ג דלא סרה סרה אע"ג דלא ספה.** תפח אינפלי"ה בלע"ז כגון שנפלו גשמים בתלש ותפח. סרה נרקב. ל"א תפח נרקב סרה ריחו רע מחמת תולעים שאכלוהו: **דומה לכושי.** שגדל כאן והרי הוא שחור: **פסול.** שנדמה הוא קונטרפ"ט בלע"ז אבל כושי עליו טעם דכשר דלורתיה הוא: **הא לן והא לכו.** לעולם מתני' כושי נמי פסיל ולא קשיא ממתני' לצני ארץ ישראל שרחוקין מארץ כוש ואינם רגילים בהם ברייתא לצני צבל שקרוצים לכוש ורגילים בהם ומכל מקום בגדל כאן ודומה לכושי נדמה הוא ופסול: **רבי עקיבא.** דלמר דעד גמר דיטוליה לא היו אתרוג פרי ורבי שמעון אמרו דבר אחד: **פוטרי אס האתרוגים בקוטען.** מן המעשרות: **כרבנן סבירא ליה.** דחייבין במעשר דפרי הוא הואיל ותחילתן וסופן אוכל: **שזני אדם מוליאין לוריעה.** פרי העשוי ללמנוח ולא משכחת לה אלא בצבל כל אורכו. והא דנקט אתרוגין משום דלא פלוג רבנן בני פלוגמיה לחיובי בקוטען אלא אתרוגין ותפוחין דקסברי תחילתן וסופן אוכל הוא כדתנן לה פ"ק דמסכת מעשרות כל שתחילתו וסופו אוכל אע"פ שזמנו במחזור להוסיף אוכל חייב בין גדול בין קטן וכל שאין תחילתו אוכל וסופו אוכל אינו חייב עד שיעשה אוכל כו' האתרוגים והתפוחים חייבין בין גדולים בין קטנים ופליגי ר' שמעון עליו ביה האתרוגים ומודי בתפוחים דקסבר כדרך שזני אדם מוליאין לוריעה והאתרוגים קטנים שטועים אינם צומחין אצל תפוחין קיים ליה דאף על פי שלא צללו כל אורכן צומחין וצקטי קטנים אפילו בתפוחין ודאי פליגי הואיל וטעמא משום מוליאין לוריעה הוא: ותו

לגומא שזאתרוג כשר פטמנו שנתלש העוקץ מתוך האתרוג וחסרו לפיכך פסול והיינו דמי ר' יצחק בן אלעזר נטלה בזכותה מה שנכנס בתוך האתרוג כזכונת הנכנס ומכה באסימא והקשה בקונטרס על זה שלא מנינו בכל מקום פטמא עוקץ ור"מ מפרש שמנינו עוקץ ופיטמא במקום אחד בקוף פי יולא

דופן (נהד דף מה. ושם) גבי סימני בוגרת דתנן בן עזאי אומר משמחיר פטמנו רבי יוסי אומר כתי שיהא נותן ידו על העוקץ והוא שוקע ושוהה לחזור דעוקץ הוא חודו של דד שהתינוק מכניס לתוך פיו ופיטמא הוא הצער שמתת העוקץ משמחיר סביב וקלת היה נראה מלמזכיר כאן גבי אתרוג פטמנו ועוקלו וחוטמו ששלשה במקום אחד לנר ראשו של אתרוג דעוקץ פעמים שיואל מחודו שזראשו כמין עוקץ בולט וקשה כעץ ולכן קרי ליה עוקץ ונטלה פטמנו דהיינו בזכונת היינו שנתלש אותו עוקץ במקום חיצונו ונשאר כמין גומא בראש האתרוג ובזכרון יולא דופן (ג"ה שם) פירש בקונטרס מוטמו ספק וכאן פירש בחוטמו אפילו במשהו הנראה בעושי גובהו שמשפע ויורד לנר ראשו וזכירושלמי אמר נטלה פטמנו תמן אמרי שזמנו משמע שהוא לנר ראשו צעין פרש שזן ובערוך (י) פירש צעם ש"ח נטלה פטמנו כמין פטמא של דד כדתנן של חוטם כמין פטמא של דד כדתנן (עוקלין פ"ב מ"ג) פטמא של רימון אצל [הא] דלמר רבי יצחק נטלה בזכונתו הוא קלה העץ הנתון באתרוג כאותו דשחיטת חולין (דף מה. מ:): הא (י) (בזכונת) דאטמא דשך מדוכתיה טריפה מתוך פירושו משמע דפטמנו וזכונתו תרי מיני ניהו זה עוקץ זה בראשו ולא צא (י) ר' אליעזר ר' יצחק לפרש אלא להוסיף על המשנה וצעם רבינו גרשום מאור הגולה פירש בערוך כפירוש רבינו יצחק בר יהודה הלוי: **הא בבולא הא במקצתה.**

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

ס ד א מ"י פ"ח מהלכות לולב הלכה ז טושי"ע
א"ת ס' קמח ספ"ק ז
ס ב מ"י שם טושי"ע
שם ספ"ק ז
ס ב ג ד מ"י פ"ז מהל' שחיטה הלכה ט סמג
עשין סג טושי"ע י"ד פ"ז לו
ספ"ק ז
ס ד א מ"י פ"ח מהלכות לולב הלכה ח סמג
עשין מד טושי"ע א"ת סימן
קמח ספ"ק ז
ס ב ו מ"י שם טושי"ע שם
ספ"ק טו:
ס ב ז מ"י שם טושי"ע שם
ספ"ק טו:
ח [טושי"ע שם ספ"ק יח]:
ע ט מ"י שם טושי"ע שם
ספ"ק יז:

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

תורה אור השלם
1. עשר העשר את כל תבואת ארץך היצא הישדה שנה שנה.
דברים י"ד כב

הגהות הב"ח
(א) ג"מ תני עולא בר חנינא ניקב כנ"ל וכן בריש"י.

מוסף רש"י
ריאה שנשפכה כקיתון. כשר הריאה נימוח בתוך קרוםים שלה ושקף מראה לוספה ומשום לאשה בתוך הקרוםים (וחי"ו ח"ד). והוא דקיימא סימפונה. שלא נימוח הקרוםים (שם). אתרוג תפוח וגו' פסול. טעמא דטוליה הדר אמר רמב"ם וילכא (סדור רש"י ס"ו רצח).

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י

לעיו רש"י